

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

شماره صفحه: ۱		باسمه تعالی		تعداد صفحات: ۴									
نام درس: علوم و فنون ۳		اداره کل آموزش و پرورش استان البرز		مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه									
پایه : دوازدهم		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک کرج		تاریخ امتحان: ۹۸/۰۳/									
نام و نام خانوادگی:		دبیرستان شاهد نعمتی ها		ساعت :									
رشته : انسانی		خرداد ماه ۱۳۹۸		شماره داوطلب:									
ردیف		تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.											
الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)													
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی ایرج میرزا مانع از آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار گیرد. ب) پروین اعتصامی در قصیده به سبک ناصر خسرو و به روانی و لطافت شعر مولوی می سرود.												
۲	هریک از توضیحات زیر مربوط به چه کسی است؟ الف) از موفق ترین رهروان شعر نیمایی بود و بیان روایی و داستانی و حماسه بودن زبان ، کهن گرایی از ویژگی های شعر اوست. ب) شاعر وطنی و از موسیقی دانان بزرگ عهد مشروطیت بود. عرصه هنری وی تصنیف ها و ترانه های میهنی ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی خواهی نقش موثری داشت.												
۳	هر یک از آثار گروه "الف" در جدول زیر مربوط به کدام یک از نویسندگان گروه "ب" است؟ (یک مورد در گروه "ب" اضافی است.) <table><tr><td>الف) آثار</td><td>ب) نویسنده</td></tr><tr><td>۱- داستان باستان</td><td>الف) سلمان هراتی</td></tr><tr><td>۲- گوشواره عرش</td><td>ب) میرزا حسن خان بدیع</td></tr><tr><td></td><td>پ) موسوی گرمارودی</td></tr></table>					الف) آثار	ب) نویسنده	۱- داستان باستان	الف) سلمان هراتی	۲- گوشواره عرش	ب) میرزا حسن خان بدیع		پ) موسوی گرمارودی
الف) آثار	ب) نویسنده												
۱- داستان باستان	الف) سلمان هراتی												
۲- گوشواره عرش	ب) میرزا حسن خان بدیع												
	پ) موسوی گرمارودی												
۴	موضوع هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تاریخ بیداری ایرانیان: ب) جای پای خون:												
ب) سبک شناسی (۲ نمره)													
۱	همه گزینه ها به استثنای گزینه در مورد شعر و نثر بیداری درست است. الف) حقوق مدنی زنان از جمله موضوعات مورد توجه نویسندگان عصر بیداری است. ب) شاعر و نویسندگان مشروطه از جزئی نگری و عینیت گرایی به کلی نگری و ذهنیت گرایی پرداختند. پ) در برخی از شاعران عصر بیداری کاربرد واژگان کهن مانند: بادافره، خلیدن، گلخن، دیده می شود. ت) اکثر نویسندگان عصر بیداری داستان را مطابق ذوق عامه مردم می نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت.												
۲	از شاخص ترین شاعران عصر بیداری که در شعر خود به انعکاس خواست و به علائق مردم پرداختند ، چه کسانی بودند؟												

۳	از شاخصه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ، چیست؟	۰/۲۵
۴	جاهای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب پر کنید. (الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک نزدیک است. (ب) اندیشه های حاکم بر داستان های دهه اول پس از انقلاب ، ابتدا بودن و در مرحله بعد اجتماعی بودن است.	۰/۵
۵	نثر داستانی ادبیات معاصر به شدت تحت تاثیر چه عاملی است؟	۰/۵
(ج) موسیقی شعر (۶ نمره)		
۱	تقطیع مثال های زیر به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده است با کدام اختیار زبانی مطابقت دارد؟ (الف) نوای نی (U - - -) (ب) سبوی آب (U - U U U)	۰/۵
۲	در تقطیع کدام یک از واژه های زیر با حذف همزه یا بدون حذف همزه تغییری ایجاد نمی شود؟ (الف) نان آور (ب) خوش آواز	۰/۲۵
۳	برای بیت زیر کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ دل نیست کبوتر که برخاست نشیند از گوشه بامی که پریدیم پریدیم (الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستف	۰/۵
۴	در بیت زیر دو نوع اختیار زبانی بیابید. به صد جان ارزد آن رغبت که جانان نخواهم گوید و خواهد به صد جان	۰/۵
۵	مشخص کنید که وزن کدام یک از ابیات زیر همسان و کدام یک ناهمسان است؟ (الف) تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت (ب) گشته ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیده ام که می پرس	۰/۵
۶	واژه "شب افروز" را یکبار با حذف همزه و یکبار بدون حذف همزه تقطیع هجایی کنید.	۰/۵
۷	مصوّت بلند / (ی) / در کدام یک از کلمات زیر همواره کوتاه است. (الف) قیامت (ب) ساقی	۰/۲۵
۸	در مصراع اول بیت زیر دو اختیار وزنی بیابید. یاد باد آن که زما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد	۰/۵
۹	نام بحر هر یک از ابیات زیر را بنویسید. (الف) ای مست شب رو کیستی؟ آیا مه من نیستی گر نیستی پس چیستی ای همدم شب های من (ب) پر از مثنوی های رندانه است شب شعر عرفانی چشم تو	۰/۵
۱۰	پس از تقطیع هجایی بیت زیر ، اختیار وزنی را تعیین کنید. کیست که پیغام من به شهر شروان برد یک سخن از من بدان مرد سخندان برد	۱/۵
۱۱	تبدیل فعلن (UU-) به فع لن (- -) طبق قاعده صورت می گیرد و این اختیار نام دارد.	۰/۵

شماره صفحه: ۳		باسمه تعالی		تعداد صفحات: ۴		
نام درس: علوم و فنون ۳		اداره کل آموزش و پرورش استان البرز		مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه		
پایه : دوازدهم		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک کرج		تاریخ امتحان: ۹۸/۰۳/		
نام و نام خانوادگی:		دبیرستان شاهد نعمتی ها		ساعت :		
رشته : انسانی		خرداد ماه ۱۳۹۸		شماره داوطلب:		
ردیف		تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.				بارم
(د) زیبایی شناسی (۶ نمره)						
۱	ایهام به کار رفته در بیت زیر را بیابید و معانی مختلف آن را بنویسید. اگر سنت اوست نوآوری					۰/۷۵
۲	اغراق به کار رفته در بیت زیر را توضیح دهید. گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را					۰/۵
۳	کدام یک از ابیات زیر دارای آرایه های (تضمین ، متناقض نما ، ایهام تناسب ، تضاد) هستند (الف) روی خوبت آیتی از لطف برما کشف کرد (ب) موج زخود رفته ای تیز خرامید و گفت (پ) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم (ث) گوش ترحمی کو کزما نظر نپوشد					۱
۴	در بیت زیر شاعر با آوردن واژه های « کمان ، سپر ، پیکان» آرایه را پدید آورده است. هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو					۰/۲۵
۵	بیت «گفت آن یار کزو گشت سردار بلند ماجرایی تلمیح دارد؟					۰/۵
۶	نوع " لف و نشر" ابیات زیر را مشخص کنید. (الف) افروختن و سوختن و جامه دریدن (ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است					۰/۵
۷	با توجه به بیت زیر شاعر چگونه از آرایه "حسن تعلیل" استفاده کرده است؟ به سرو گفت کسی میوه ای نمی آری					۰/۵
۸	در بیت زیر چند مورد آرایه "حس آمیزی" بکاررفته است؟ مشخص کنید. سپهد پرستنده را گفت گرم					۰/۷۵
۹	کدام یک از ابیات زیر «اسلوب معادله» دارد؟ دلیل آنرا بنویسید. (الف) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده (ب) قطع زنجیر زمجنون تو نتوان کردن					۰/۷۵
۱۰	در ابیات زیر کلماتی که زیر آن خط کشیده شده است، چه آرایه ای دارند؟ (الف) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت (ب) گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد					۰/۵

هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۰/۵	۱ هر یک از ابیات زیر از نظر قلمرو فکری به چه نکته ای اشاره دارند؟ الف) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود زجان شستم از برای آزادی ب) جنگ ننگ است در شریعت من جز پی پاس دین و حفظ وطن
۰/۵	۲ بیت زیر را از نظر قلمرو ادبی بررسی کنید. (دو مورد) از چه روی چون ارغنون ننالم از جفایت ای چرخ دون ننالم
۰/۵	۳ متن زیر از کتاب "چرند و پرند" دهخداست؛ از نظر ویژگی زبانی دوره بیداری بررسی نمایید. (دو مورد) «دیدم که مردم می گویند که حالا دیگر باید وکیل تعیین کرد، یک دفعه انگار یک کاسه آب داغ ریختند به سر من، یک دفعه سی و سه بندم به تکان افتاد. یک دفعه چشم سیاهی رفت، یک دفعه سرم چرخ زد. گفتم: بابا نکنید. جانم نکنید، به دست خودتان برای خودتان مدعی نتراشید.»
۰/۵	۴ متن زیر از کیست؟ یک مورد از ویژگی زبانی آن را بنویسید. «مخدوم بنده، مهربان من، از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی»
۰/۵	۵ شعر زیر را از نظر «قالب» تحلیل کنید. "ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازه جهان / آواره مانده از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته فرد / برگرد او به هر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند."
۱	۶ با توجه به رباعی زیر به پرسش ها پاسخ دهید. آغوش سحر تشنه دیدار شماس است مهتاب خجل ز نور رخسار شماس است خورشید که در اوج فلک خانه اوست همسایه دیوار به دیوار شماس است الف) دو مورد از ویژگی فکری شعر را بنویسید. ب) از آرایه های علم بیان و بدیع، هر کدام یک مورد بنویسید.
۰/۵	۷ شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی های این نوع شعر را بنویسید. هر لحظه به شکلی بت عیار برآمد دل برد و نهان شد هر دم به لباسی دگر آن یار برآمد گه پیرو جوان شد

بی اندازه از ما شما را درود

فرج زاده - گروه زبان و ادبیات فارسی استان البرز

به نام خدا		
ردیف	پاسخنامه علوم و فنون ۳	بارم
الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)		
۱	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۲	الف) مهدی اخوان ثالث (۰/۲۵) ب) عارف قزوینی (۰/۲۵)	۰/۵
۳	۱ ← ب (۰/۲۵) ۲ ← پ (۰/۲۵)	۰/۵
۴	الف) تاریخ مشروطه (۰/۲۵) ب) تجربه های داستانی نویسنده خصوصاً در زمینه های ادبیات مذهبی (۰/۲۵)	۰/۵
ب) سبک شناسی (۲ نمره)		
۱	(ب)	۰/۲۵
۲	ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۳	طنز سیاسی - اجتماعی	۰/۲۵
۴	الف) خراسانی ب) سیاسی هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۵	داستان های اقلیمی ، شهری ، کودکانه ، زنانه دو مورد ، هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
ج) موسیقی شعر (۶ نمره)		
۱	الف) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (ی) ب) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند سو هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۲	(الف)	۰/۲۵
۳	(ب) (۰/۲۵) زیرا نظم همسان بر چپش ناهمسان برتری دارد. (۰/۲۵)	۰/۵
۴	در هجای چهارم و ششم مصراع اول حذف همزه دارد. (۰/۲۵) هجای ششم مصراع دوم واو ربط به صورت کشیده تلفظ شده تا بلند به شمار آید. (۰/۲۵)	۰/۵
۵	الف) همسان ب) ناهمسان هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۶	با حذف همزه: ش/بف / روز (۰/۲۵) بدون حذف همزه: شب / آف / روز (۰/۲۵)	۰/۵
۷	(الف)	۰/۲۵
۸	آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول - بلند بودن هجای پایان مصراع هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۹	الف) بحر رجز ب) بحر مقارب هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	کی ست ک پی غا م من ب شه ر شر وان ب رد تقطیع هجایی (۰/۵) — — — — — — — — یک س خ نز من ب دان مرد سُ خن دان ب رد — — — — — — — — تقطیع هجایی (۰/۵) در رکن سوم به جای مفاعِلن (ب — ب —) ، مفتعلن (— ب ب —) آمده است . (۰/۵)	۱/۵

۱۱	ابدال - وزنی	هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
(د) زیبایی شناسی (۶ نمره)			
۱	از نو (۰/۲۵)	معنای : مجدد - قالب شعر نو	هر مورد (۰/۲۵)
۲	اغراق در لطافت بدن معشوق که حتی پیراهنی از برگ گل او را آزار می رساند.		۰/۵
۳	الف) ایهام تناسب ب) تضاد پ) تضمین ث) متناقض نما	هر مورد (۰/۲۵)	۱
۴	مراعات نظیر یا تناسب		۰/۲۵
۵	یادآوری داستان بردار کردن حسین بن منصور حلاج		۰/۵
۶	الف) نامرتب (مشوش) ب) مرتب	هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۷	دلیلی هنری و لطیف برای میوه ندادن سرو بیان کرده است.		۰/۵
۸	گفت نرم ، سخن های شیرین ، آوای نرم	هر مورد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	ب) (۰/۲۵) شاعر در مصرع دوم جدایی ناپذیری موج از آب را معادل و تاییدی برای مفهوم جدایی ناپذیری زنجیر از عاشق مجنون بیان کرده است. (۰/۵)		۰/۲۵
۱۰	الف) تلمیح ب) متناقض نما (پارادوکس)	هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
(هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)			
۱	الف) آزادی خواهی ب) وطنی	هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۲	آرایه های تشبیه ، تشخیص ، استعاره ، بیان ردیف و قافیه یا هر مورد صحیح دیگری - دو مورد ذکر شود هر مورد (۰/۲۵)		۰/۵
۳	سادگی و روانی متن ، جملات کوتاه ، آوردن ضرب المثل عامیانه ، قابل فهم بودن ، دوری از لفظ پردازی بیجا یا هر مورد صحیح دیگر - دو مورد هر مورد (۰/۲۵)		۰/۵
۴	قائم مقام فراهانی (۰/۲۵) آوردن عبارت های کوتاه ، داشتن سجع یا هر مورد صحیح دیگر یک مورد ذکر شود (۰/۲۵)		۰/۵
۵	قالب نیمایی ، کوتاه و بلند بودن مصراع ها ، شاعر هر جایی لازم بداند از قافیه استفاده می کند. دو مورد ذکر شود - هر مورد (۰/۲۵)		۰/۵
۶	الف) پرداختن به مضامین عرفانی و اسلامی ، تلفیق حماسه و عرفان ، اشاعه فرهنگ دفاع مقدس ترویج آموزه های ایثار و شهادت ، غلبه بعد آسمانی به بعد زمینی . دو مورد - هر مورد (۰/۲۵) ب) بیان: آغوش سحر: استعاره ، تشخیص - خجل بودن مهتاب : استعاره و تشخیص - کنایه در همسایه دیوار به دیوار یا هر مورد صحیح دیگر. یک مورد ذکر شود (۰/۲۵) بدیع: سحر ، مهتاب ، خورشید ، فلک : مراعات نظیر (تناسب) - اغراق در بیت دوم- یا هر مورد صحیح دیگر یک مورد ذکر شود (۰/۲۵)		۱
۷	قالب مستزاد ، کوتاهی و بلندی مصراع های شعر . به آخر هر مصراع کلمه یا کلماتی هم وزن و آهنگین به مصراع اصلی اضافه می شود. تعیین قالب (۰/۲۵) بیان یکی از ویژگی های شعر (۰/۲۵)		۰/۵